Suuri valiokunta

Perjantai 8.10.2021 klo 13.30—15.25

Läsnä
puheenjohtaja Satu Hassi vihr
1. varapuheenjohtaja Jani Mäkelä ps
2. varapuheenjohtaja Merja Kyllönen vas
jäsen Eva Biaudet r
jäsen Ritva Elomaa ps
jäsen Sari Essayah kd
jäsen Maria Guzenina sd
jäsen Jussi Halla-aho ps
jäsen Hannakaisa Heikkinen kesk
jäsen Olli Immonen ps
jäsen Eeva Kalli kesk
jäsen Anne Kalmari kesk
jäsen Pia Kauma kok
jäsen Ville Kaunisto kok
jäsen Kimmo Kiljunen sd
jäsen Johannes Koskinen sd
jäsen Suna Kymäläinen sd
jäsen Jouni Ovaska kesk
jäsen Lulu Ranne ps
jäsen Jussi Saramo vas
jäsen Iiris Suomela vihr
jäsen Sinuhe Wallinheimo kok
jäsen Anne-Mari Virolainen kok
varajäsen Heikki Autto kok
varajäsen Mari Holopainen vihr
varajäsen Pasi Kivisaari kesk
varajäsen Anna Kontula vas
varajäsen Matias Marttinen kok
varajäsen Anders Norrback r
varajäsen Hussein al-Taee sd
varajäsen Peter Östman kd
Ahvenanmaan vaalipiirin edustaja Mats Löfström r

Sihteerit
valiokuntaneuvos Kaisa Männistö
valiokuntaneuvos Anna Sorto

Pöytäkirja SuVP 30/2021 vp

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 30 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Valtioneuvoston selonteko EU-politiikasta

Valtioneuvoston selonteko VNS 7/2020 vp
Valiokunnan lausunto LaVL 6/2021 vp
Valiokunnan lausunto SiVL 6/2021 vp
Valiokunnan lausunto UaVL 4/2021 vp
Valiokunnan lausunto StVL 11/2021 vp
Valiokunnan lausunto YmVL 9/2021 vp
Valiokunnan lausunto PuVL 3/2021 vp
Valiokunnan lausunto TyVL 6/2021 vp
Valiokunnan lausunto VaVL 4/2021 vp
Valiokunnan lausunto MmVL 9/2021 vp
Valiokunnan lausunto LiVL 14/2021 vp
Valiokunnan lausunto HaVL 21/2021 vp
Valiokunnan lausunto TaVL 19/2021 vp
Valiokunnan mietintöluonnos Valtioneuvoston selonteko EU-politiikasta (A 3)
Eriävä mielipide VNS 7_2020 vp_eu-selonteko PS vastalause final.pdf (B 3)
Eriävä mielipide VNS 7_2020 vp_kok_SuV-vastalause_final_ponsi.pdf (C 3)
Eriävä mielipide VNS 7_2020 vp_SuV kd vastalause EU-selonteko_.pdf (D 3)

Sihteeri esitteli mietintöluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisen käsittelyn alussa ed. Essayah ehdotti, että mietintöluonnos saisi pöydälle jaetusta vastalauseesta ilmenevän sisällön. Ehdotus raukesi kannattamattomana.

Ed. Mäkelä esitti ed. Elomaan kannattamana, että mietintöluonnos saisi pöydälle jaetusta vastalauseesta ilmenevän sisällön.

Ed. Virolainen ehdotti ed. Wallinheimon kannattamana, että mietintöluonnos saisi pöydälle jaetusta vastalauseesta ilmenevän sisällön.

Puheenjohtajan esityksestä ehdotuksista äänestettiin ensin toisiaan vastaan. Äänten mentyä tasan 5-5 (tyhjiä 15), suoritettiin arvonta. Arvonnan jälkeen asetettiin voittanut ed. Mäkelän ehdotus äänestettäväksi pohjana olevaa mietintöluonnosta vastaan.

Mietintöluonnos hyväksyttiin käsittelyn pohjaksi äänin 14 - 5 (6 tyhjiä).

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi mietintöluonnoksen sellaisenaan.

Merkittiin, että vastalauseet jätettiin kokouksen aikana.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Mietintöön jätettiin vastalause: ed. Mäkelä, Elomaa, Immonen, Halla-aho ja Ranne, vastalause 1

Mietintöön jätettiin vastalause: Mietintöön jätettiin vastalause: ed. Virolainen, Kauma, Kaunisto, Marttinen ja Wallinheimo, vastalause 2

Mietintöön jätettiin vastalause: ed. Essayah ja Östman, vastalause 3

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

4. Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2022

Hallituksen esitys HE 146/2021 vp

Asia on saapunut suureen valiokuntaan lausunnon antamista varten valtiovarainvaliokunnalle. Määräaika: 1.11.2021.

Valiokunta päätti, ettei asian johdosta ryhdytä toimenpiteisiin.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

5. Valtioneuvoston selvitys: ERA sopimus

Valtioneuvoston E-selvitys E 109/2021 vp
Liiteasiakirja EU: ERA. Euroopan tutkimus- ja innovaatiosopimus.

Asia on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta lähetti asian mahdollisia toimenpiteitä varten talousvaliokuntaan.

Valiokunta lähetti asian tiedoksi sivistysvaliokuntaan.

6. Valtioneuvoston selvitys: Suomen hallituksen toiminta EU-tuomioistuinasioissa ja EU rikkomusasioissa 1.1.-30.6.2021

Valtioneuvoston E-selvitys E 110/2021 vp
Liiteasiakirja Suomen hallituksen toiminta EU-tuomioistuinasioissa ja EU rikkomusasioissa 1.1.-30.6.2021

Asia on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta lähetti asian tiedoksi perustuslakivaliokuntaan, ulkoasiainvaliokuntaan ja lakivaliokuntaan.

7. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta neuvoston direktiiviksi energiatuotteiden ja sähkön verotusta koskevan unionin kehyksen uudistamisesta (uudelleenlaadittu energiaverodirektiivi)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 56/2021 vp

Asia on saapunut eduskuntaan. Asia on lisäksi lähetetty valtiovarainvaliokuntaan ja liikenne- ja viestintävaliokuntaan lausunnon antamista varten.

Valiokunta lähetti asian mahdollisia toimenpiteitä varten maa- ja metsätalousvaliokuntaan ja ympäristövaliokuntaan.

8. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi hiilirajamekanismista (hiilirajamekanismi, CBAM)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 57/2021 vp

Asia on saapunut eduskuntaan. Asia on lisäksi lähetetty valtiovarainvaliokuntaan lausunnon antamista varten.

Valiokunta lähetti asian mahdollisia toimenpiteitä varten ulkoasiainvaliokuntaan, talousvaliokuntaan ja ympäristövaliokuntaan.

9. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi päästökauppadirektiivin 2003/87/EY muuttamisesta siltä osin kuin on kyse ilmailun osuudesta unionin koko talouden laajuisen päästövähennystavoitteen edistämisessä ja maailmanlaajuisen markkinapohjaisen toimenpiteen asianmukaisesta toteuttamisesta

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 58/2021 vp

Asia on saapunut eduskuntaan. Asia on lisäksi lähetetty liikenne- ja viestintävaliokuntaan lausunnon antamista varten.

Valiokunta lähetti asian mahdollisia toimenpiteitä varten ympäristövaliokuntaan.

10. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2018/2001, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1999 ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 98/70/EY muuttamisesta siltä osin kuin on kyse uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä, sekä neuvoston direktiivin (EU) 2015/652 kumoamisesta

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 59/2021 vp

Asia on saapunut eduskuntaan. Asia on lisäksi lähetetty liikenne- ja viestintävaliokuntaan, talousvaliokuntaan ja ympäristövaliokuntaan lausunnon antamista varten.

Valiokunta lähetti asian mahdollisia toimenpiteitä varten maa- ja metsätalousvaliokuntaan.

11. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi (päästökauppadirektiivin markkinavakausvarantopäätök-

sen ja meriliikenteen MRV-asetuksen muuttaminen) sekä komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökseksi (markkinavakausvarantopäätöksen muuttaminen)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 60/2021 vp

Asia on saapunut eduskuntaan. Asia on lisäksi lähetetty talousvaliokuntaan ja ympäristövaliokuntaan lausunnon antamista varten.

Valiokunta lähetti asian mahdollisia toimenpiteitä varten liikenne- ja viestintävaliokuntaan ja maa- ja metsätalousvaliokuntaan.

12. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi sisämarkkinoita vääristävistä ulkomaisista tuista

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 31/2021 vp
Valiokunnan lausunto TaVL 31/2021 vp

Talousvaliokunnan lausunto TaVL 31/2021 vp on saapunut valiokuntaan.

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan SuVEK 65/2021 vp: Valiokunta yhtyy erikoisvaliokunnan lausunnon mukaisesti valtioneuvoston kantaan.

13. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksista Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksiksi ja direktiiviksi EU:n rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämistä koskevan toimintasuunnitelman toteuttamiseksi (rahanpesun vastainen lainsäädäntöpaketti)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 42/2021 vp
Valiokunnan lausunto TaVL 32/2021 vp

Talousvaliokunnan lausunto TaVL 32/2021 vp on saapunut valiokuntaan.

14. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta neuvoston päätökseksi Euroopan unionin liittymisestä yleissopimukseen ulkomaisten tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 44/2021 vp
Valiokunnan lausunto LaVL 15/2021 vp

Lakivaliokunnan lausunto LaVL 15/2021 vp on saapunut valiokuntaan.

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan SuVEK 66/2021 vp: Valiokunta yhtyy erikoisvaliokunnan lausunnon mukaisesti valtioneuvoston kantaan.

15. Valtioneuvoston selvitys: 55-valmiuspaketti tiedonanto - Valmiina 55:een: Vuoden 2030 ilmastotavoitteesta totta matkalla kohti ilmastoneutraaliutta

Valtioneuvoston E-selvitys E 97/2021 vp

Merkittiin saapuneeksi liikenne- ja viestintävaliokunnan ilmoitus: ei toimenpiteitä. E 97/2021 vp

16. Valtioneuvoston selvitys: Ehdotus neuvoston asetukseksi eräiden kalakantojen ja kalakantaryhmien Itämerellä sovellettavien kalastusmahdollisuuksien vahvistamisesta vuodeksi 2022 ja asetuksen (EU)/2021/0953 muuttamisesta tiettyjen muilla vesillä sovellettavien kalastusmahdollisuuksien osalta

Valtioneuvoston E-selvitys E 98/2021 vp
Valiokunnan lausunto MmVL 19/2021 vp

Maa- ja metsätalousvaliokunnan lausunto MmVL 19/2021 vp on saapunut valiokuntaan.

Ympäristövaliokunnan lausunto YmVL 18/2021 vp on saapunut valiokuntaan.

Valiokunta päätti lähettää erikoisvaliokuntien lausunnot tiedoksi valtioneuvostolle.

17. Maatalous- ja kalastusneuvoston kokous Brysselissä 19.7.2021

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 63/2021 vp
EUN-raportti Maatalous- ja kalastusneuvosto 19.7.2021

Raportointi

Valiokunnassa oli kuultavana:
- ministeri Jari Leppä

avustajinaan:
yksikön päällikkö Risto Lampinen
maatalousneuvos Kari Valonen
maa- ja metsätalousministeriö

Merkittiin raportti saapuneeksi.

Raportointi valmis.

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

18. Epävirallinen maatalousministerikokous Slovenian Brdo pri Kranjussa 5.-7.9.2021

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 74/2021 vp
EUN-raportti Epävirallinen maatalousministerikokous Slovenian Brdo pri Kranjussa 5.-7.9.2021

Raportointi

Valiokunnassa oli kuultavana:
- ministeri Jari Leppä

avustajinaan:
yksikön päällikkö Risto Lampinen
maatalousneuvos Kari Valonen
maa- ja metsätalousministeriö

Merkittiin raportti saapuneeksi.

Raportointi valmis.

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

19. Euroopan unionin neuvoston kokous 11.-12.10.2021 (Maatalous- ja kalastusneuvosto)
Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 86/2021 vp

Valmistelu

Valiokunnassa oli kuultavana:
- ministeri Jari Leppä

avustajinaan:
yksikön päällikkö Risto Lampinen
maatalousneuvos Kari Valonen
maa- ja metsätalousministeriö

Ministeri Leppä esitteli asian. Pj Hassi, edustajat Virolainen, Elomaa, Autto, Kalmari, Kyllönen ja al-Taee käyttivät puheenvuoron. Ministeri Leppä ja yksikön päällikkö Risto Lampinen vastasivat puheenvuoroihin.

- A-kohtien hyväksyminen.

KALASTUS.

- Neuvoston asetus Itämeren kalastusmahdollisuuksien vahvistamisesta vuodeksi 2022 (E 73/2021 vp. E 98/2021 vp, E 108/2021 vp)

Valiokunta käsitteli asiaa EU-neuvoston (Maatalous- ja kalastusneuvosto 11.-12.10.2021) asialistalla.

- Kalastusmahdollisuudet 2022: Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa yhteiset kalakannat

- EU, Norja ja rannikkovaltiot: vuotta 2022 koskevat kalastusneuvottelut

- ICCAT:n vuosikokous (15.-22.marraskuuta 2021)

MAATALOUS.

- YMP:n strategiasuunnitelmien valmistelu (E 73/2021 vp, U 73/2018 vp)

Valiokunta käsitteli asiaa EU-neuvoston (Maatalous- ja kalastusneuvosto 11.-12.10.2021) asialistalla.

- Maataloustuotteet – EU:n kaupan pitämistä koskevien vaatimusten tarkistaminen

- Tiedonanto uudesta EU:n metsästrategiasta 2030 (E 106/2021 vp)

Valiokunta käsitteli asiaa EU-neuvoston (Maatalous- ja kalastusneuvosto 11.-12.10.2021) asialistalla.

- 55-valmiuspaketin maatalous- ja metsänäkökohdat (U 59/2021 vp, U 55/2021 vp, U 49/2021 vp sekä E 106/2021 ja E 47/2021 vp)

Valiokunta käsitteli asiaa EU-neuvoston (Maatalous- ja kalastusneuvosto 11.-12.10.2021) asialistalla.

Muut asiat

Maatalous

a)YK:n ruokajärjestelmähuippukokous 2021

b)G20-maatalousministereiden kokous

c)Sianlihamarkkinoiden tilanne

d)(mahd.) EU:n eläinten hyvinvointilainsäädännön päivittäminen

e)(mahd.) Maailman ruokaturvakomitean puheenjohtajan vaali

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

20. Euroopan unionin neuvoston kokous 15.10.2021 (Työllisyys-, sosiaalipolitiikka-, terveys- ja kuluttajaneuvosto)

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 83/2021 vp

Valmistelu

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- ministeri Tuula Haatainen
- ministeri Hanna Sarkkinen

avustajinaan:
neuvotteleva virkamies Pauliina Porkka

työ- ja elinkeinoministeriö
ministerin erityisavustaja Jiri Sironen
neuvotteleva virkamies Sarita Friman-Korpela
sosiaali- ja terveysministeriö

Ministerit Haatainen ja Sarkkinen esittelivät asian. Edustajat Mäkelä ja Biaudet käyttivät puheenvuoron. Ministeri Sarkkinen vastasi puheenvuoroihin.

- Eurooppalainen ohjausjakso

- Eurooppalaisen ohjausjakson tulevaisuus ja Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin vahva rooli: Periaatekeskustelu (E 56/2016 vp)

Valiokunta käsitteli asiaa EU-neuvoston (Työllisyys-, sosiaalipolitiikka-, terveys- ja kuluttajaneuvosto 15.10.2021) asialistalla.

- Komission tiedonanto; Työterveyttä ja -turvallisuutta koskeva EU:n strategiakehys 2021-2027. Työterveys ja -turvallisuus muuttuvassa työelämässä (E 96/2021 vp)

Valiokunta käsitteli asiaa EU-neuvoston (Työllisyys-, sosiaalipolitiikka-, terveys- ja kuluttajaneuvosto 15.10.2021) asialistalla.

- Ehdotus neuvoston päätelmiksi Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erikoisraportista 10/2021 koskien sukupuolinäkökulman valtavirtaistamista EU:n budjettiin

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

21. Epävirallinen terveysministereiden videokokous 12.10.2021

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 85/2021 vp

Valmistelu

Merkittiin, että kokous ei enää ollut päätösvaltainen.

Valiokunnassa oli kuultavana:
- ministeri Krista Kiuru

avustajinaan:
neuvotteleva virkamies Ulla Närhi
lääkintäneuvos Sari Ekholm
neuvotteleva virkamies Sarita Friman-Korpela

Ministeri Kiuru esitteli asian. Pj Hassi ja edustajat Koskinen, Biaudet, al-Taee ja Mäkelä pitivät puheenvuorot. Ministeri Kiuru ja lääkintöneuvos Sari Ekholm vastasivat puheenvuoroihin.

- Lääkkeiden saatavuus ja terveyden hätätilanteiden varautumisen kehittäminen

- Terveysjärjestelmien resilienssin kehittäminen

- Covid-19 -rokotukset

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

22. EU:n televiestintäministereiden epävirallinen videokokous 14.10.2021
Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 84/2021 vp

Valmistelu

Valiokunnassa oli kuultavana:
- ministeri Timo Harakka

avustajinaan:
erityisasiantuntija Kaisa Kopra
liikenne- ja viestintäministeriö
suunnittelija Kristine Alanko
työ- ja elinkeinoministeriö

Ministeri Harakka esitteli asian. Pj Hassi ja edustajat Kaunisto, al-Taee ja Immonen käyttivät puheenvuorot. Ministeri Harakka, erityisasiantuntija Kaisa Kopra ja suunnittelija Kristine Alanko vastasivat puheenvuoroihin.

- Televiestintäministereiden politiikkakeskustelu komission ehdotuksesta asetukseksi tekoälyn harmonisoiduksi sääntelyksi (U 28/2021 vp)

Valiokunta käsitteli asiaa EU-neuvoston (EU:n televiestintäministereiden pävirallinen videokokous 14.10.2021) asialistalla.

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

23. EU:n kehitysministerien videokokous 11.10.2021
Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 87/2021 vp

Valmistelu

Asia käsiteltiin kirjallisessa menettelyssä.

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

24. Toissijaisuusasioiden lista
Esityslistan liite Toissijaisuusasioiden_lista_08102021.pdf

Valiokunta merkitsi toissijaisuusasioiden listan saapuneeksi.

25. Muut asiat

Todettiin, että edustaja Holopainen on ilmaissut kiinnostuksensa osallistua 18.11.2021 Ranskassa järjestettävään tapahtumaan "Conference on the future of Europe - Youth".

26. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on keskiviikkona 13.10.2021 klo 12.45

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Kaisa Männistö